

Latweefchu un Awises.

62. gada-gahjums.

Ar. 34.

Trefchdeenā, 24. Augustā (5. Septembari).

1883.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, in Grobin, Kurland. — Ekspedizija Besthorn tga grahmatu bodē Jelgavā.

Rahditajs: No eefschemehm. No ahrsemehm. Wisjamatahs siinas. Zaur behdahn pee atfshchanaš. Sludinašchanaš.

No eefschemehm.

Behterburga. Keisara un Keisarenēs Majestetes ar Behrneem un leelstreni Mariju Pawlowu 15. Augustā us twailona „Derchawa“ aibrauzā us Kopenhageni. Augstos Brauzejus pawadija admirals Kremers, slihgeladjutants firsts Dbofenskis un Olsufjews, un leibdakteris Hirfchs. Majestetes paliks kahdu laiku Dahnija. Par scho laiku grahfs Woronzow-Daschlowš, Richters un Escherewins dosees us sawahm muischahm. — **Jf Archangelas sino,** ka privat-twailonis „Georg“ 15. Augustā ibrauzis us Karijas jubru, usmekleht pasudu scho Holandes seemela-ekspediziju. — **Keisara Majestete ihpafchā rakstā isfazijis** pateizibu leelstrenam Wladimiram par labu kahrtibu un saldatu kreetnu istureschanoš, eewehrotu pee wifahm pehdejā laikā noturetahm smotrahm Behterburgas kara apgabalā un gwardoš. — **„Behterb. Gas.“** pasneeds schahdu sinu: Charkowas-Rostowas dselsšzela ne sen atpakal schandarmi apzeetinaja kahdu seeweeti, kas, nepradama neweenas Eiropeschu walodas, ne ar weenu newareja farunatees, un tilai wehlah, kad par tulkū dabuja kahdu matrosi, kas dauds bij zefojis pa pasauli, kahdā Australijas walodā isdabuja, ka wina efor kahdas Australijas salas waldineeka jeb kehnia meita, kuru kahds blehdigs kuga kapteinis nosadstis un aifwedis is tehwijas. Pehz daschadeem zekem wini pehdigi noklumufchi Odesā un no turenēs aibraufufchi us Charkowu, kur pawedejs to atstahjis. Charkowā wina negribejufi palikt un tamdeht sehdufsees dselsšzela, bet Zaganrogā tilufi apzeetinata, tapehz ka winai nebijis biletes. — **Ar scho sinu** fakarā warbuht stahw „Od. Itgas“ siina is Zaganrogas, ka turenēs dselsšzela stanzijā peeturata kahda meitene, gadu 16, par kuru neko newareja dabuht sinah, tamdeht ka weetigee konsuli nepratuschi winas walodu. Zaganrogas polizmeisteris tamdeht usajina walodas pratejus, no-eet polizejas waldē, kur apluhlot plahnū, ko minetā meitene pati usfihmejufi un parakstijufi, lai warbuht zaur to dabutu kahdas siinas par swescho meiteni. — **Jf fw. sinoda sinojuma** redsams, ka 1881. gadā pareistizibas basnijai bij 59 eparkijas, kas tila pahrwalditas no 3 metropoliteem, 17 arkibifskapeem, 37 bifskapeem un 29 wilarbifskapeem. — **Prahtā jutufchu kauschu** Behterburgā pawifam 4000, no kureem $\frac{2}{3}$ ufturami traku namā, kamehr $\frac{1}{3}$ top lopta no radeem. Traku namoš us katru weetu nahl pa 2 tahdeem kandidateem, tā ka tilai pusei tur telpas; kur otra puse paleek, tas nesinams. — Behterburgai ar 930 tuhft. eedfshwotajeem ir 4000 prahtā jutufchu, Parisei ar 2 milj. eedfshwotaju — 8260. — **Behterburgas-Maskawas dselsšzela,** ne tahku no Maskawas, $3\frac{1}{2}$ werstes no Chimku stanzijas, 13. Augustā notika dselsšzela nelaimē, zaur ko 2 pretfchu brauzeeneem 31 wagons tila fadragahs un abejas ffeedes ispostitas, tā ka pasafcheeru brauzeenam daschas stundas bij janofebojahs. Nelaimēs zehlonis bijis schahds: Abi pretfchu brauzeeni weens otram braufufchi pretim, bet kates pa sawahm ffeedehm. Weena brauzeena platformas bijufchas lahdetas ar balkeem, otrais fastahwejis is tufschem wagoneem. Striki, ar kureem balkei bij safeeti, atraisijufchees un balkei kritufchi semē, usweldamees us otrejahm ffeedehm, zaur ko otra brauzeena wagoni tilufchi apgahsti un fadragati. — **Pehz sinahm,** kas eefneegtas eefschleetu ministerijai, pehdejōš 4 gaddōš Kreewijā ar lopu mehri kritufchi 1 milj. 10 tuhft. 962 lopi.

No Baltijas domenu pahrwaldes top zaur scho wispahrigi darihts siinams, ka deht loku pahrdofchanaš is Kursemes un Widfemes

krona mescheem taps apafschā minetās pagasta waldēs Septembari, Oktoberi un Nowemberi schini gadā schahdās deenās torgi notureti:

a) Kursemes gubernā:

- 1) 29. Septembari, is Matkules mescha — Matkules pagasta waldē.
- 2) 3. Oktoberi, is Kandawas mescha — Kandawas pagasta waldē, is Dobeles mescha — Dobeles pagasta waldē, is Slotes mescha — Dignajas pagasta waldē.
- 3) 5. Oktoberi, is Sefawas mescha — Sefawas pagasta waldē, is Tukuma un Beenawas mescheem — Slampes pagasta waldē.
- 4) 6. Oktoberi, is Mendas mescha — Mendas pagasta waldē, is Lapmescha un Bentawas mescheem — Bentawas pagasta waldē, un is Dignajas mescha — Dignajas pagasta waldē.
- 5) 10. Oktoberi, is Behrs-Sihpeles mescha — Mas-Meschamuischas, is Grobinas mescha — Grobinas, is Andumenu — Lihbagu, is Elfchnu muischas — Elfchnu un is Bez-Schwahrdes — Bez-Schwahrdes pagasta waldē.
- 6) 12. Oktoberi, is Grobinas mescha — Bahrtes, is Kursfchu m. — Kursfchu un is Nihzes m. — Nihzes pagasta waldē.
- 7) 13. Oktoberi, is Birschu muischas mescha 1., 2. un 3. datas — Birschu muischas, is Talsu m. — Talsu un is Piltenes m. — Piltenes pag. waldē.
- 8) 14. Oktoberi, is Taurkalna, pee Bauskas meschakunga muischas peederigahs mescha datas — Bahrbeles, is Wirzawas mescha — Bez-Platonēs un is Saldus mescha — Saldus pagasta waldē.
- 9) 15. Oktoberi, is Grobinas mescha — Durbes pagasta waldē.
- 10) 17. Oktoberi, is Skrundas mescha — Skrundes, is Wentspils — Sarkanmuischas un is Kihwes mescha — Kaluzeema pag. waldē.
- 11) 18. Oktoberi, is Enguru mescha — Enguru pag. waldē un is Nihzes mescha — Nihzes pag. waldē.
- 12) 19. Oktoberi, is Saukas mescha — Saukas pag. waldē.
- 13) 20. Oktoberi, is Kuldigas mescha — Kuldigas Kalnamuischas pag. waldē.
- 14) 21. Oktoberi, is Bentawas, Snikerēs un Bentules mescha — Bentules pag. waldē, is Emburgas un Jelgawas mescha — Greenwaldes pag. waldē un is Sezes mescha — Sunakstes pag. waldē.
- 15) 24. Oktoberi, is Taurkalnes mescha — Taurkalnes pag. waldē un is Alfwangu mescha — Alfwangu pag. waldē.
- 16) 25. Oktoberi, is Ruzawas mescha — Ruzawas pag. waldē.
- 17) 26. Oktoberi, is Baldones mescha — Baldones pag. waldē.
- 18) 27. Oktoberi, is Bauskas mescha — Bauskas pag. waldē.
- 19) 28. Oktoberi, is Turlawas mescha — Turlawas pag. waldē.

b) Widfemes gubernā:

- 1) 5. Oktoberi, is Irfchu mescha — Irfchu, is Rujenes mescha 1. datas un is Juratas mescha — Rujen-Ternejas pag. waldē.
- 2) 6. Oktoberi, is Grosdones mescha — Grosdones pag. waldē.
- 3) 8. Oktoberi, is Sofu m. mescha — Sofu, is Skulbergu, Rujenes mescha 2. un 3. datas — Skulbergu pag. waldē.

4) 11. Oktoberi, is Leijas m. mescha — Leijas m. pag. waldē.

5) 12. Oktoberi, is Sahruma un Wainišu mescha — Wainišu pag. waldē.

6) 14. Oktoberi, is Bez-Wahles, Blomes, Startes un Mahrsnenu m. mescha — Mahrsnenu pag. waldē un is Breeschu m. mescha — Breeschu pag. waldē.

7) 20. Oktoberi, is Strihles, Breekules 1. un 2. dakas un Jntes mescha — Breekules pag. waldē.

8) 24. Oktoberi, is Koses un Eschu m. mescha — Koses, un is Slokas — Slokas pag. waldē.

9) 26. Oktoberi, is Mangutu m. — Mangutu pag. waldē.

10) 28. Oktoberi, is Babaschu mescha — Babaschu pag. waldē.

11) 1. Nowemberi, is Jerkules mescha — Jerkules pag. waldē.

12) 3. Nowemberi, is Enseles mescha — Enseles pag. waldē.

13) 8. Nowemberi, is Wisfalna mescha — Wisfalna pag. waldē.

Pahrdoschanas nosajijumi un sikhakas sinas par katru pahrdodamo gabalu dabonami Mihgā, domenu waldē, waj pee weetigeem meschakungeem.

Jelgawa. Peektdeen, 12. Augustā, atrada Leelupē, werstes 6 no Jelgawas, jau satruhdejuschu lihki, pee zeefchi eespraustas fahrtē peefeetu. Par to sinoja tuhli Dobeles pilsteesai. Jau nedē atpaka atrada tai pašā apgabala wateeretu gultas deki un knupi afinainas weschas, upē peldam. Wilskungs pawehleja, ka lihki tuhli nowestu dakteru ismekleschanas stanziā, lai to apskatijuschees waretu nahkt us fleplawibas pehdahm, jo tā islikahs, tad lihki bij is pilsehtas. Sestdeenas rihā isplatijahs us ahtru roku wehstis, ka ismekleschanas stanziā noliktas lihki esot alus un portera pahrdotawas ihpaschneeze Müller. Wehla isdirda ar breefmahm, ka lihkim esot wairaf bruhtschu un drehbes afinihm apraipitas; tā tad Müllerene eepreefch nonahweta un tad eesweesta uhdeni. Ahrstee ismekle jot, pehdejahs domas israhdiyahs par pateefahm, jo lihkim bij wairaf bruhtschu pee kalla un 10 bruhzes kreisajā pusē ap firdi, kuras ar kahdu zellas platu rihku padaritas. Sihka ismekle jot israhdiyahs, ka 2 duhreeni kehrušchi pašu firdi un bijuschi nahwigi, kamehr zitas bruhzes, it ihpaschi pee kalla, jau tā lihkim padaritas, kas tad eesweests uhdeni. Teefas ismekleschana eesahkta un winas panahkumus dsirdefim wehla. Zif tagad dsirdams, tad waram pasneegt schahdas sinas: Nonahweta Luise Müller, ap 50 g. weza, alus un portera pahrdotawas ihpaschneeze Golubowa namā, dsihwoja tur pehdejā laika weeka pati. Kad nu pee Müllerenes arweenu jauni zilweki peemita, kas winai weikalā palihdseja un tā faines lozekki pee winas dsihwoja, tad neweens par to nebrihniyahs, ka pehdejā laika bekeris M. N. tur gluschi tā familijā dsihwoja, un ari par to nē, ka kad preefch 2 nedelahm Müllerene bij pasudufi un pirmdeenā pehz tam M. N. weens pats wadija weikalu, un wiseem, kas apwaijojahs, stahstija, ka Müllerene aibraukufi us Mihgu un winam usdewufi weikalu turpinahkt. Trefschdeenā pehz tam M. N. nonahza pee polizejas un sinoja, ka Müllerene Jelgawu atstahjusti un winam atdewufi weikalu, jo tam no winas nahzees naudas, un luhdsa atlauju, ka winsch to pašu weikalu waretu turpinahkt. To winam noleedsa, un tapehz winsch prassija, lai isdodot no turenēs winam peederigas leetas, kas ari notika. To padarijis, winsch aishlehdsa Müllerenes dsihwokli, tā pats teiza, lihdi tam laikam, kad ta nahfshot atpaka. No tahs deenas M. N. pasuda, un Müllerenes lihki atrada Leelupē. Müllerenes dsihwokli, ko laustin atlausa, usgahja afins pelkes, no la domajams, ka fleplawiba tur padarita. Kad nu ari truhst dauds no Müllerenes leetahm un M. N. bij wifas atflehgas rokā, bes tam ari wehl ziti peerahdiijumi, ka M. N. wismasak fleplawibas lihdsinatneeks, tad polizeja winu eesahkta mekleht, un kwartal-ofizeerim Grube I. isdeweēs winu Mihgā useet un us Jelgawu pahrwest, kur tas tagad atrodahs zeetumā.

Is Sefawas draudjes raksta „Ztgai f. St. u. L.“, ka Sefawas basnijskolas skolotajs, Kr. Freimanis, nakti no 10. us 11. Augustu, no Gleijas 24 g. wezā kalpa Klebera dabujis rewolwera schahweenu ziflā. Freimanis minetā nakti ar rewolweri rokā apfargajis sawu abbeku dahrsu, kur beeschi ween eelausufchees sagli. Ari schoreis eeradufchees 3 tehwinu un eesahkufchi sagt ahbolus; diwi no teem aishbegufchi, eeradufidami Freimani, bet trefchais, augschminetais Kleberis, turejees pretim, Freimanim isrokahm israhwis rewolweri

un ar to tam eeschahwis ziflā. Dauds netruhjis, ka ahbolu saglis netizis par fleplawu. — Tahlak minetā awise sino, ka Rudsu kroga (pee Jelgawas) krodseneeks lihdi ar sawu feewu sakawufchi kahdu afeforu, kas turp bijis suhtihis amata darischanās.

No Bauskas raksta „Balsij“: Nakti no 21. us 22. Juliju tika uflausta Bauskas pareistizigo basniza. Laundari atlausufchi logu restes un tad nolaidufchees basniza. Nolaupijufchi daschas selta un fudraba leetas, tā bihbeles, kas bijuschas fudraba wahkōs un kuras atrada noplehsteem wahkeem basnizas ahrypufē. Kristus bildi atrada basnizas eeschpufē pee loga iskritufchu. Tad atlausufchi un istuffchojuschi naudas lahdi un panehmufchi dauds zitas basnizas leetas. Slahde sneedsotees us wairaf fimteem rubku. Grehka darbs leekahs isdarihis no tahda, kas basnizu wairaf reisas apmeklejis un tahs eeschpufi labi pasinis.

No Weldas, Embotes kirsphele, sino, ka tur 30. un 31. Julijā sifhs pehrkons ar leelu leetu bijis, tā ka uhdens wifas leelas un masas upites peepluhdinajis, un kahds pehrkōna spehreens eespehris Weldas Anfa faimneeka fehtas istabā un pašu faimneeku, kas istabā us gultu bijis atlaidees, tā peetreezis, ka labu laiku nesanā atradees, bet pehz atkal atschilbis un — ir wesels un dsihws; bet ehla pati aishgahjusti uguns breefmās, tā ka scho un to no leetahm gan isglahbuschi, bet zitas leetas ari fadegufchas. Zitas mahju ehkas palikuschas no uguns ne-aishahrtas.

No Disch-Gramsda. Lihdschiginigais Disch-Gramsda ihpaschneeks, barons Arthur v. Korff lgs, ir bagahs kungs, kam 3 leelas un 6 masas (malu) muischas peeder, proti: Disch-Gramsda ar 2 leelahm malu muischahm, ko nosauz par „Lauka muischu“ un „Smilkschus“; tad majorat muischa, Miswiki, ar 2 leelahm malu muischahm, un tad Trefnu muischa ar 2 leelahm malu muischahm. Rā dsirsch, tad ne fen — lamdeht — to nesinu teikt — esot A. v. Korff lgs pašu Disch-Gramsdu lihdi ar leelo krogu un uhdens sudmalahm baronam Heyking kungam Tadaikōs pahrdewis; bet tahs abas leelahs malu muischas: „Lauku muischa“ un „Trefni“, kas aridfan pee Disch-Gramsda peedereja, paturejis atpaka nepahrdotas. — Barona Arthur v. Korffa tehws, Johann v. Korffs, kas tagad Kuldigā us dsihwi nometees, kad tas Disch-Gramsda pagastu pats wehl waldija, bija faweem laudihm ihstis tehws un apgahdneeks. Zeen. barons Johann v. Korffs bija tas pirmis muischneeks Leijas-Kurfemē, kas sawas pagasta mahjas Disch-Gramsda faweem laudihm par lehtu zenu, par ne pilneem 20 rubteem fudr. par katru puhra weetū, — jau preefch 18 gadeem — 1865. gadā pahrdewa, un tad wehl negribeja laudis sawas mahjas par tit lehtu tirgu pirkt, bet baronam wajjadseja laudis dikti peerunahkt us pirkfchanu; jo barons J. v. Korff kungs, kas pirmis schai apgabala bija faweem faimneekem mahjas us renti dewis, nu gribeja ari tas pirmis muischneeks buht Leepajas pusē, kas mahjas (fehtas) faweem laudihm pahrdod. Kad zeen. barons lihdi scho laiku buhtu gaidijis, tad buhtu otra nauda pee-augufi; jo Disch-Gramsda faimneeki, kas preefch 18 gadeem sawas mahjas par 3 un 4 tuhlfstosch rubteem pirka, tagad tahs nepahrdos ne par 10 un 12 tuhlfstosch rubteem. Disch-Grams-dineeki ir tagad, paldeews Deewam, bagati laudis.

No Trefneem, blakam Disch-Gramsda, Misputes aprinki. Tagad peeder Trefnu muischa, tā jau mineju, baronam Arthuram v. Korff lgam (wezā Disch-Gramsda Johann v. Korff lga dehlam un nelaika Trefnu barona lga brahta dehlam); bet preefch 10 gadeem waldija pah Trefneem un winas laudihm otra flawena, mihta firma galwina, kas tagad jau fen kapā duf, — barons Friedrich v. Korffs, kas bija Disch-Gramsda barona Johann v. Korffa meefigs brahlis, un kas faweem laudihm, tāpat tā Disch-Gramsda barons, ihstis tehws un apgahdneeks bija un wiseem Latweefcheem ihstis, ustizigs draugs un padoma dewijs, gudrs, teizams kungs un nabagu lauschu apgahdneeks un palihdsetajs. Zeen. zitreisigais Trefnu barons Friedrich v. Korffs, kas ari tā laika wifas Gramsda draudses basnizas preefchneeks bija, ir ne wis faweem pascheem laudihm — Trefnineeekem — tehws un apgahdneeks bijis, faimneekem lehti mahjas pahrdodams, bet ari wifai leelai basnizas draudsei (10 pagasteem) par swehtibu strahdajis un teem labu, mihtigu peeminu kapā eedams atstahjis. Jo Gramsda draudse war pa leelakai dakai winam, tā tā laika basnizas preefchneekam, pateiktees, ka wiseem 10 pagasteem tagad dauds kreetnu un labi iskolotu faimneeku, teefneschu, pagasta wezaku, pag. skrihwereu un wehl dauds zitu amata wihru, kas swehtigi strahda, un ka Gramsda basniza jau kahdus 30 gadus ne wis ween skaidra, koscha meldinu

dseedafchana pehz jaunās wihses atskan, — bet ari 4-bāfīga dseedafchana top bāsnizā un laizīgā buhščanā kopta. — Trefnu zeen. barons Friedrich v. Korffs jau preefšch 38 gadeem (1845. gadā) cetaifija Gramsdas ehrgelneeka mahjā — wifseem 10 pagasteem par labu un fwehtibu „kirspheles skolu“, tānī eezeldams par skolotaju un ehrgelneeku Jrlawas seminarijā ismahzitu un tagad wifai Kurfemei un Latwijai labi pašifstamu Ernst Ferdinand Schönberg kgu, kas Gramsdas kirspheles skolā tizigi un kreetni un ustizigi 31 gadu strahdajis, Gramsdas draudsei derīgus lozektus un amata wihrus isaudsedams un isskolodams. — Tikai weenu kreetnu wihru godam par peemehru minefchu: Gramsdas kirspheles skolas audseki, kas ari pašcham skolas zehlajam, nelaiķa zeen. Trefnu baronam Fr. v. Korffam un tagadejam Trefnu muiščas ihpaščneekam baronam A. v. Korffam ustizigi un kreetni kalpoja, tas bija Trefnaineeku kauschu behrs Zehkabs Zannait. Kad nelaiķa Trefnu barons Fr. v. Korffs, šchis flawens goda wihrs, kas bija neprezejees, nomira, tad wina brahta dehls, barons Arthur v. Korffs, Trefnu muišču mantoja, un nu, kad tas Disch-Gramsdas muišču ir pahrdewis, nemfshot Trefnu muiščā fawu mahjokli. — Nelaiķa Trefnu barons Friedrich v. Korffs, tadeht ka Trefni jau 400 gadu Korffa familijai peederejufchi, Trefnus norakstija par majorati, tas ir, par tahdu muišču, kas naw pahrdodama, bet allaschin un muhščam paleel Korffa familijas rokās! — Tadeht barons Arthur v. Korffs, kas nu Trefnās grib mahjot, zet jaunu, staltu eedfihwojamu ehku, ko fcho pawafar' eefahka taifht, un nu jau esot braščai pilij spahres fajeltas; tadeht dšimtskungs, barons A. v. Korffs, 10. Augustā no vreeka wifseem teem amatneekem un strahdneekem, kas pee muiščas buhwes strahdā, leelu, smalku banketi (spahres uzselščanas un ehkas kronesčanas maltiti) dewis, ko ar leelu godu nofwinejufchi. Kai Deews palihds jaunam mantineekam, baronam Arthur v. Korff kgam, wina teizama un flawena onkula Friedrich v. Korffa pehdās staigah un uf faweem laudihm, kā ari uf wifseem Latweefcheem labu prahtu tureht un mihligu firdi allaschin rahdiht! **Sinotajs.**

No Gramsdas pufes, 10. Augustā. Sen gadeem naw pee mums tahds leetainfchs un flapjifchs Julija mehnesis bijis, kā nu fchogad, un fchis leetus bija allaschin ar fihwu pehrkonu, un dauds deenas no daigta lihtin lija. — 1. Julijs eefahkās ar pehrkona leetu, un ar diwu deenu lihščanu un fihwu pehrkonu, 30. un 31. Julijā, atkal Julija mehnesis beidsahs. Seena wahlfčhanu tahdā flapijā laikā gan fameščgereja un nokaweja, un rudsu pfaufčhanu un fawesčhanu apatureja. Wiapirmos rudsus Gramsdas mahjitaja muiščā 13. Julijā plahwa. Muhfu pufē ta rudsu lonesčhana, kulot, ir daschada. Ir laba, mehrena, un dascham, kam leiķas un mefcha semes, aridsan knapi rudsi kulot, jebfchu falmi gari, — rafmo. Tee labakee rudsi fchini gadā fwer pee mums 125 mahzinas, un jaunā maifite ir balta. Wafareja, wiswairaf ausas, meefchi un ftrai, ir brafchi no auguma, un meefcheem wahrpas kuplas. Ausas jau nopfautas, bet wehl naw kultas. Kartufeli ir wifur kofchi pa-augufchi un, gods Deewam, wefeli. Seenu wehl beids laudis wahlt fchini deenas, kur jauks faules gais, pee 20 grahdeem filts; jo no pat 1. Augustā mehnescha deenas lihds fcho deeninu bija jauks, faufs feena un rudsu wahkams laik. Kai mihkais Deews to tahdu wehl ilgi, ilgi rstur!

No Smaischeem, Gramsdas kirsphele, 10. Augustā. Smaisfchu pagasts ir gan mas, kam tikai 8 fainneeki, bet kas wifai jau preefšch peezeem gadeem fawas mahjas par palehtu tirgu nopirufchi, ir jau turigi un pahrtifufchi laudis, kas labus, kreetnus, wiswairaf pašchu audsetus firgus tur un tos labi ufloj. Bet kahda leeta ir ari muhfu Deewa semites malā, kas pee Leifchmales robescham peefleenahs, eewefufees, un kas maseem semtopjeem un fainneekem leelu flahdi padara un wineem daschu preeku fameščgere un lusti uf kreetnu firgu audsefčhanu un kopsčhanu nemtin panem, — ta ir ta firgu sahdsibas liga, kas wifās malās masgruntneekem bruktin ufbruht un wineem fuhres, flahdi un fchehlumu padara. Tā Julija mehnescha beigās pasagufchi sagti Smaisfchu Mascha mahju ihpaščneekam Zahnim Masche no ganibahm 2 jaunus, pašchaudsinatus smukus firgus. 1 bija behrs, triju gadu wezs, fimts rubtu wehrts un otrs rauds, 4 gadus wezs, masakais 90 rubtu wehrts. Ubi firgi bija ar dsels pinekleem faslehgti gand, un ir abi weenā reisā nosagti, ka neweens naw ne manihht manijis. Smaischineeki aprehkinajufchi, ka 10 gadu laikā teem esot jau pawifam kopā 18 firgi, tee wifu brangakee, sagti. Kad nu til palehti rehkina, katru firgu 90 rubl. fudr. gabalā, tad jau istaifa tanis gadd, kopā ta flahde no 1620 rubleem fudr., kas jau buhtu leels kapitāls masam pagastam, kad ta nauda buhtu pašcheem palufi.

Leepaja. Leepajas pilsehtā esot, kā dsirfcham, „Kurfemes lopu aistahwefčhanas beedribas faram“ par preefšchneeku skolas kungs Ad. Felds, un 111 lihdsbeedru fchai teizamai beedribai. Kaut ari uf semehm atrastos wairaf fchai waijadfikai „beedribai“ lihdslozektu! — Leepaja arweenu leelaka un plaschaka palifdama, ari „weefu namus“ pawairo. Tā no 7. Augustā mehnescha deenas cetaifjis kahds G. A. Meyer kgs Juliannas eelā, Sahna kga namā, jaunu gastufi, kam tas wahrds „Bee baltā Gulbja“, un to tad atklahjis. — Leepajā par bahdes laiku daschadi skunfneeki, dseedataji un musklas meifteri atbrauja, fawas skunstes par naudu rahdiht. — Tā ari ne fen apzeemojufi kahda weikla fijoļu spehletaja, ihstems skunstes apbrihnojams behrs — meitene, til no feptini gadeem weza, no Frantschu dšimuma un no Frantschu semes, kas apbrihnojami jauki un garu aisgrahbdama uf fijolehem spehlejufi un no tahm 4 stihgahm debefčkigas flanas, kas werd is fwehteem tonu awofcheem, smeldfigi un aisgrahbbigi lupinaht atlupinajufi un laifstihht laifstijufi, wifseem klaufstajeem par brihnumu. — Leepajas pilsehtā ir, kā „Tagesanzeigers“ sino, fcho wafaru, lihds Julija mehnescha galam, fwefchu „bahdes weefu“, kas muhfu juhras baltās wifnās atspirdsinasčanu un wefelibu meklejufchi, bijufchi 264 wihrifchi un 380 feeweefchi no augfimanu kahrtas; — tā tad pawifam kopā 644 zilweki apmetufchees bahdes (peldeščanas) laikā uf dsihwi. **G. J. S.**

Rihga. Rewidentam-senatoram Manafeina kgam un wina eerehdneem, kas fchini deenas atstahs Rihgu, tikufi 15. Augustā Kreewu Ulej-beedribas namā no Rihgas Kreeweem un Latweefcheem atwadifčhanahs maltite isrihtota. Beedalifčhanahs bijufi sipra; lihds 450 personas bijufchas maltite. — **PeHz wispahrigahs kara-klaufibas likumeem** no Rihgas eedfihwotajeem 1882. gadā 727 personahm waijadseja wilkt loses. No fcheem 727 bij 159 (t. i. ap 22 Proz.), kas, kā „Rig. Stadtbl.“ sino, neprata nedf lafht, nedf rakstihht, un proti: 2 zunf-okladifsti, 6 pilson-okladifsti, 23 deenest-okladifsti, 12 strahdneek-okladifsti, 97 raskofniki un 19 fwefchi Schihdi. — **PeHz gara zeta gruhtumeem** kGINEEKs A. J. 18. Augustā wafarā kahdā gastufi ustaifjis labu duhšču. Pulkstenis bijis tikai 1 no rihta; tas ir par agru eet mahjās. Wifsch tamdeht, kā „Rig. Itga“ raksta, wehl nostaiģajis kahdā alus bodē ar tā fauzamo feeweefchu apdeenesčanu. Bet tur winam usnahzis meegs. Wifsch uf kahdu stundinu atpuhtees; bet kad atmodees, atradis, ka zita rokā bij iskratijufi wina kēščas, jo truhzis kēščas gramatinas lihds ar 160 rubl. flaidrā naudā. — **Auka, kas 18. Augustā rihtā Rihgā plosfjahs,** padarijufi leelu flahdi. Koki weetu weetahm nolaufti, waj ar faknehm is semes isgahsti. Zhwafchi leela flahde esot padarita Keisara dahrfā, kur daschi flaihti koki nogahsti. No juhrmales sino, ka tur bahdes buhdas un wifas laipas juhrā norautas. Pee Wilde-rineem sweijneeku laiwu drupas ismestas malā; waj ari kahdas zilweku dsihwibas gahjufchas bojā, wehl nesimams.

No Werawas apgabala raksta „Cesti Postimees'am“, ka Korastes barons Ungern-Sternbergs fawds pagastās esofchahm ischetrahm skolahm Keisara Majestetu kronesčanas fwehtkās dahwinajis pee tahm atrodofchos semes gabalus, fcheem augstem fwehtkeem par muhščigu peeminu, un ar to fawu pagastu peederigeem darijis labu par wairaf tuhlfstofcheem rublu. — Beefchais leetus tur dauds weetas famaitajis labibas laukus. Zhwafchi kartufeli leeliski eefahkufchi puht. Kartufelu lauku tuwumā gais esot pildihts ar puwefchu smaku, ka no fcheem augeem fchogad wairs nelo newarot zereht.

Arensburga, Sahmu salā, ir pašifstama zaur fawahm fehru duhnahm, kurās wefelibu mekleht il katru gadu atbrauz labs flaitis flimneeku, ihwafchi ar kaulu fahpehm un ahdas kaitehm. Schis flaitis, kā is weetigahs awises redsams, gadu no gada sipri aug. Tā 1876. gadā fcho wefelibas weetu apmelleja 203 familijas, 1880. gadā bija jau 481 familija, un fchini 1883. gadā — 582 familijas.

No Linkawas. Kahdu laizinu atpaka Linkawas pagasta wezakajam ar ta pašcha pagasta ftrihweri eefahrojahs aplaupihht pagasta lahdi, kurā atradahs wairaf tuhlfstofchu rublu. Ubi farunajufchees dewahs ari pee darba, uslausa lahdi un isnehma naudu, tikai kahdus 40 kay. atstahdami. Kad lahdi bij aplaupijufchi un tos tuhlfstofchus peefawinajufchees, tad nehmahs atkal abi apspreeft, kas buhtu darams, ka fchi blehdiba nenahktu gaismā. Beidsot abi nahza uf tahm domahm, ka teefas nams janodedfina, un tā tad lihds ar teefas namu pagasta lahde ari fadegs. Kā runahs, tā darihht. Nahkofchā nakti teefas nams stahweja pilnās leesmās. Teefas nams atradahs blakus Linkawas meefstinam, un tiklihds ka tur pamanija teefas namu degam, tad tuhlt staidfahs pirmis no meefstina bareem laudis turp, un

faimneeki atkal ar faweem kalpeem laida turp, ko kahjas spehja. Daschi duhfchigi mihri dewahs zaur leefmahm teefas namâ, pagasta lahdi glahbt, it nemas par sawu dshwibu nebehdadami. Laimigi tee nu gan isnefa pagasta lahdi, bet, tawu brihnumu! uslaustu un aplaupitu! Polizeja nu nehmahs tuhliit to leetu flaidri pahrmekleht, un nahza us tahm domahm, ka zits pee tam newar buht wainigs, ka fkrhweris, kas ari tuhliit tika apzeetinahs. Un riktigi! Skrihweri pahrlaufschinot, tas isteiza, ka ne tilai schis ween, bet pagasta wezakais ari pee tam nehmis dalibu. Ubi tagad ir apzeetinati un no-gaida sawu nopelnito algu par sawu blehdigo darbu.

Druja, Witnas gubernâ. Kahds turenēs Kreewu tirgotajs T. darischanâs bij aibrauzis us Rihgu. Tē us reisi wina feewa Druja no wihra dabon telegramu, kurâ luhds, lai D. lunga komijam ismaksajot 275 rublu, ko tam parahdâ par pirkteem koleem. Tai paschâ deenâ pee T. kdses ari nonahl labi gehrbees lungs, preekschâ stahdidamees par D. lga komiju un par apleezibu usrahdidams D. lga telegramu, kurâ usdod komijam fanemt minetos 275 rubl. T. kdsje par laimi nelahwahs peekrahptes; bet eewehrodama to, ka telegramu katrs war parakstihit ar wahrdu, kahdu ween grib, wina atteiza domatam komijam, ka papreekschu peeprafsichot Rihgâ pee sawa wihra. Komijs teizahs gaidiht; luhdsâ, lai pehz dabutahs atbildes naudu tam peesuhtot us to un to adresi, atwadijahs, aifgahja, bet netika wairs redsehts. T. kdsje drihs ween dabuja telegrafa sinu is Rihgas, ka wihrs lokus ne-efot pirzis un ka nauda ne-efot ismaksajama.

Beresowas un Rimu fahdschâs, Bodolijas gubernâ, aifwinu nedel 15 personas fashimuschas ar Sibirijas mehri un 2 jau nomiruschas.

Sibirijâ, Jeniseifskas gubernâ, Krasnojarskas aprinki, useetas jaunâs fudraba un fwina dobes.

No ahsfemehm.

Dahnija. Kopenhagenē ne fen atklahts peektais Amerikas wez-laiku pehtitaju kongresis. Pee schi kongresa peedalâhs sinatneeki, kas nodarbojahs ar Amerikas fenatnes wehsturi un eedfinto Amerikaneeschu walodahm. Pehtitaji wiswairaf nodarbojahs ar teem laikeem, kas bijuschu eepreeksch Amerikas atklahschanai zaur Kristapu Kolumbu. — **No Kopenhagenēs sino,** ka 18. (30.) Augustâ, deenai austot, kehina twaikonis „Danebrog“ aibrauzis us Kiogu kalwu, fagaidiht „Derschawu“. Us twaikona atradees Dahnju kehniusch, krona prinzis, prinzis Waldemars un Greeku kehniusch. Kreewijas Majestetes us Kopenhagenēs reidas tikuschas apfweizinatâs leelgabalu schahweeneem un leeliska kauschu pulka gawilehm. — Dahnju awises sifsnigi apfweizina Kreewu Keisara familiju. — Is Rihles drihsumâ turp atbraufschot ari leelstista Wladimira laulatâ draudsene Marija Pawlowna. Ari leelstistu Alekseju tur gaida.

Wahzija. Bruhschu waldiba ruhpiigi strahdâ preeksch dselszefu buhweschanas gar Kreewu robeschu. 3. (15.) Augustâ atklahti 4 dselszefu gabali, kureem kopâ 208 werstu garums un zaur kureem 4 jauni dselszefi pilnigi pabeigti.

Austrija. Pagahjuschâs nedelâs Ungarijâ dauds weetâs bijuschu stipri nemeeri, kas iszelti zaur Schihdu wajatajeem. Schee nemeeri pehdejâs deenâs palikuschi til stipri, ka notikuschi lautini starp saldateem un nemeera zehlejeem, pee lam saldateem bijis jaleetâ schaujamee rikti, un us abahm pusehm daschi zilweki tikuschu nonahweti un daschi eewainoti.

Anglija. Lankascheiras apgabala pee kokwilnas fabriku strahdneekem izzehlees dumpis. Wairak nekâ 15 tuhft. strahdneeku atteikuschees no darba, tamdeht ka fabrikanti pamasnajuuschu teem loni. Fabrikanti teiz, ka ar tagadejahm leelajahm lonehm tee newarot pastahweht. — **Anglu nomas likuma leetâ** starp apakshnamu un augshnamu panahkta weenoschanahs. — **Leelwalstju konferenzes lihgums** Donawas lugneezibas jautajumâ tagad no wisahm leelwalstihm apstiprinahts. Ne fen leelwalstju fuhtni Londonē nodewuschu konferenzes preekschneekam sawu waldibu apstiprinaschanas rakstus. — **No Birminhemas sino,** ka tur kahds Anglu tirgofchanas nams nodarbojotees ar sitla elku isgatawofchanu un nosuhstifchanu us Mis-Zndiju, kur schee elki atrodot dauds pirzeju, tamdeht ka paschâ Mis-Zndijâ neprot taifht til smukus. Minetais tirgofchanas nams pelnot zaur scho weikalu kreetnas summas. — **No Londonēs sino,** ka jehlas (nesahlitas) gatas suhtifchana is Australijas us Londoni pagahjuschâs diwi gaddes pastahwigi wairojufees. Gata teel fewischkâ aparatâ zaur fapseeftu aukstu gaisu fashaldinata un tã nowesta lihdi Londonei bes masalahs maitaschanahs. Wiswairaf fuhta us Giropu aitas gatu.

Franzija. Karsch pret Anamu fahzis eet labi us preekschu. Frantschu kara wadoni it pareisi fahjguschu, ka tahdu walsti, ka Anamu, wislabaki war peespeest pee padofchanahs zaur usbruzeenu pret winas galwas pilsehtu. Ushjas waldineeki, kas zaur zaurim maf behdâ par sawu pawalstneeku labumu, til tad mehds peenemt cenaidneeku pagehrejumas, kad waldineekam pascham zekahs nepatifikanas un breesmas. Waj kahdâs tahlâs prowinzēs eedshwotaji zeesch kara breesmas, to-schee waldineeki mas eewehro; bet ja usbruhl winu galwas pilsehtai, kur tee paschi dshwo, tad wini tuhliit runâ zitadu walodu. Tas par peem. agraf peedshwots Giropoeschu karôs pret Rihnu. Schi leelâ walsts zaur neleelu Giropoeschu spehku tikusi peespeesta padotees, tamdeht ka schis spehks bij no juhrmales taifni nogahjis us Pekinu. Tã ari schoreis Anamas waldiba laikam nepadotos Franzijas pagehrejumeem, ja schi westu karu weenigi Tonkinas prowinzē. Bet Frantschi isrihlojuschu usbruzeenu pret Anamas galwas pilsehtu Guē, kas atrodahs tuwu pee juhrmales, un Anamas waldiba tuhliit fahkusi luhgt meeru. Frantschi pastahwot us tam, ka Anamas waldiba issuhstitu sawus kara pulkus pret Rihneeschu bandahm, kas eelau-suschahs Tonkinâ un kurahm dots wahrds „melnahs flagas“. Pret schihm laupitaju bandahm, kuru pulks toti leels, Frantschi is Hanonjas jau pahri reijas ismehginajuuschu kara laimi, bet neka eewehrojama nepanahkuschu. Kad karsch ar paschu Anamu buhs beigts, tad Frantschi laikam ar leelaku spehku greefisees pret tã fauktahm „melnahm flagahm“.

Spahnija. Kehniusch Alfonso turpina sawu zekofchanu. No Barselonas, kur tas notureja saldatu parahdi, winsch dewees zekâ us Lagronu, Bampelonu, Witoriju un Waladolidu. — **Kahda nedro-fschiba pa laikam Spahnijâ wehl walda,** redsams is dselszefu wilzeena aplaupifchanas, kas ne fen notikusi. Wilzeens ar pasascheereem isbrauzâ is Barselonas us Franziju. Gabalu no Barselonas tas tika zaur laupitaju bandu islaupihst, laut gan winam pahris schandarmu bij lihds preeksch apfardshbas. Tai wagonâ, kur atradahs schandarmi, bij eelahpuschu tschetri pasascheeri, kas islikahs buht strahdneeki, bet pateesibâ bij laupitaji. Kad wilzeens bij wisleelakâ fkeeschana, wini peepeschu usbruka schandarmeem, atnehma wineem eerotschus un fahfehja winus. Pa tam ziti bandas lozekli bij darijuschu to paschu ar kahdu dselszefu wahtneeku, un tad wina weetâ dewa sismi, ka wilzeens ja-aptur. Til-ko tas apstahjahs, tam usbruka lihds 20 ar eerotscheem apbrunotu zilweku, kas pasascheereem nonehma naudu, pullstenus, gredsenus un zitus dahrgumus. Ataemtâ naudas summa, neskaitot zitus dahrgumus, pawifam istaisa pahri par 25 tuhft. rublu. Pasascheeru flaits bij 80 zilweku; bet tã ka wineem nebij eerotschu un wini bij pahrsiegti, tad pretestiba nenotika. Weetigais gubernators isuhstijis kahdu saldatu pulku, lai dsenahs laupitajeem palak.

Italija. Italeeschu waldiba usajinajusti Turziju un leelwalstis, fapulzetees Româ us konferenzi, un apspreeft, kahdi foli buhtu sperami preeksch apdrofchinaschanahs pret koleera fehrgu. Usajinaschana jau esot peenemta no Turzijas un daschahm leelwalstihm. — **Kapreras falina,** kas agraf pa leelakai dakai bij Garibalda ihpaschums, tagad esot nowirka no kahdas Anglu kapitalistu fabeedribas par 3 miljo-neem lihru. Ko fabeedriba darihs ar falinu, naw sinams.

Rumenija. Kehnina Kahra laulatâ draudsene, kas schim brihscham usturahs pee faweem radeem Reiwidâ, nospreedusi, wairs negreestees atpakaf us Rumeniju, bet palikt pastahwigi Wahzijâ. Winai Rumenijâ dshwe labi nepatihkot, un wina turpmal gribot dshwot Wahzijâ.

Bulgarija. Bihnes awises sino, ka sirts Aleksanders nodomajot prezeht Montenegrijas sirts otro meitu, prinzefti Mitizu, kas dsimusi 1866. gadâ. Preziba tiksot norunata fanahschana, kas drihsumâ notikschot starp Montenegrijas un Bulgarijas sirsteem.

Egipte. Koleera fehrga jau til stipri masinajufees, ka braufschana pa dselszeleem atkal wisâ Egiptē fwabadi atkauta. Lihds schim ta bij aisleegta pa teem apgabaleem, kurôs plosijahs fehrga.

Seemel-Amerika. Kweeschu un Turku kweeschu raschojums Saweenotâs Walstis schai gadâ bijis dauds wahjaks nekâ pehrn, un tamdeht naw gaidams, ka Giropas tirgi schoreis tiks tahdâ mehrâ, ka agraf pahrpilditi ar Amerikaneeschu labibu. — **Ne tahl no Nuforkas, Udsonas upē,** twaikonis Riversdale zaur sprahdseenu ussperts gaisâ. Winsch medis pasascheerus salumôs. 50 pasascheeru zaur sprahdseenu nonahweti.

D. Tomberg's
runajams teesu u. taifnibas leetas
preekshpusdeenās no plst. 9. līdš 11.,
pehžpusdeenās no pulkst. 3. līdš 5.
Jelgavā,
Skrīvera eelā № 11.

Grobinas pilsteefa dara zaur scho
wispahrigi sinamu, ka pee winas
ir cemakfati

1000 rublu,

kurus tā pateizibas algu dabuhs
tas, kas usrahdihs pehdas flepka-
weem, jeb winus pašus, kuri 20.
Julijā, faulei no-eijot, noschahwa
Virges und Kruhts baronu Niko-
laju von Nolde.

Ekfamineerehts

skolotaja palihgs

teel mellehts preeksch Murnuischas skolas.
Peeteikšanas drihsā laika ar leezibas
rafstem pee skolotaja

B. Seimana,
pr. Talsēem.

Janna dahma

grīb weetu peenemt us laukem, mafus behr-
mūs mahziht. Luwakas sinas Pehtera eelā
№ 8, pee Semmela, Jelgavā.

Weseliga emma

war peeteiktees pee daktera Jensenā, Pa-
sta eelā № 26, Jelgavā.

Semkopibas maschinu un rihku pastahwiga istahde

no
F. W. Grahmann — Rihgā,

Kahrta eelā, eepretim Tukumas bahnusim.

Pastahwigs legeris no kutamahm maschinahm, labibas tihrischanas
maschinahm, efektu maschinahm, masahm ar gehpeli dsenamahm sud-
malahm u. t. j. pr.

Weenigais aistahwis jeb pahrdewejs

no Berlīnes akz. beedribas „S. F. Eckert“ fabrikas ween- un wairak-lemeschu
arkleem, tā ari no Sweedrijas Desverum Brak arkleem, kroneteem 1871. un
1880. gadōs no Baltijas II. un III. semkopibas zentr. istahdes ar wisangstakajahm
goda algahm.

Superfosfati un kaulu milti.

Rihgā,
pilsetas Kalku
eelā № 6.

Biegleris un beedrs

nupat atkal dabuja jaunu krahjumu no

Reepaja,
Aleksandra eelā
№ 6.

Stiprs
pagatawajums.
Seelists
pastrahdojums.

Mafia behtinama
materijala
pabrufschana.
Arcehi fibra
išfuldāna.

Rustona Proktora lokomobilehm un garainu kutamahm maschinahm.

Rihgas kaulu miltus
(aistwairotus un usflehtus),
Mejllones
guano superfosfatus,
Anglu superfosfatus
pahrdod no legera un us apstellescham
Herm. Stieda, Rihgā.
Kantoris: Marštala eelā № 24.

Seepju
un
šwetschu fabrika

no
Ch. Erdmana,
Jelgavā, Katoku eelā Nr. 28,
peedahwā par eespehjams lehtahm zenahm:
Stearinu šwezes wisadā leelumā.
Palnu do. do. do.
Zauka do. do. do.
Unisu kodolu seepes.
Sarkanas marmorecretas seepes.
Silas do. do.
Belefas do. do.,
kas pee leetahšanas ir loti taupigas.

Nr. 67. Leelajā eelā Nr. 67.
Loti labas
tauku silkes
peedahwā par jo lehtahm zenahm
G. Herrmanis un beedrs,
Jelgavā.

Kalkus,
5 rubl. 50 kap. par lastu, baktus, plan-
kas, dehtus, laktas un wisu zitu buhw-
materialu peedahwā par wislehtatajahm
zenahm G. Jakobshons, Bahmucha eelā
№ 5, pretim jaunajam zectumam.

P. van Dyka pehznahzeji

Rihgā un Rehwalē,

ween'weenigee general-weetneeki
no firmas Eduard Packard & Co. Ipswichē,
dara zaur scho sinamu, ka wini weenu partiju no šheit Baltijā no zetorschna gadu-
sintena slaweneem tapuščeeem

ihsteem Packarda superfosfateem

preeksch 1883. g. tikai Ch. Aronshna igam Jelgavā, bet zitam neweenam,
ir peesuhitijuchi preeksch atkalpahrdoschanas, un dod tamdeht zeem. semkopjeem to pa-
somu, sludinajumeem par Packarda superfosfatu pahrdoschanu no zitam firmahm
— fastapt ar wisleelako usmanibu. Apstelleschanas us ihstu, nesamaisitu
Packarda prezi mehs tamdeht laipni luhdjam, isdariht muhsu Rihgas weikalā.
Schihs prezes mehs doham teescham no muhsu fugeem.

P. van Dyka pehznahzeji
Rihgā un Rehwalē.

Wislabatos Ameritas

zubku taukus,

schahwetu kurfemes un kreewfemes spēki,
tā ari wislabatos kurfemes un Maslawas
kubku miltus peedahwā par wislehtata-
jeem tirgeem

G. Herrmanis un beedrs,
Jelgavā, Leelajā eelā № 67.

Frischas un taukas
trona Skotu

silkes

peedahwā
G. Höpferis, Jelgavā.

Manā fabrikā wisfmaltakahs

pukes

babonamas. — Tamlihsās peedahwaju
šawu rotas (puzes) weikalu.

M. Gilberts,
Saldū, Jakobshna namā, pee tirgus.

Turpat teel labi un špabri dreimanu
barbi pagatawoti.

Preeksch kahda paktambara teel
dalibneeks mellehts ar 2000 rubl. —
slahiatas inas babonamas Jelgavā, Pa-
leijas eelā № 5, pee Rōplera tunga.

Wišas grahmata bodēs babonama:

Pamahzischana,

tā
skunstigee mehpli
Baltijas gubernās ir leetajami.

Wahziht
no
profesora G. Thoms,
Rihgas politehniskās īmehgināšanas šahjas preekschneeka
Latwiski
no
Hugo Schmidt.
Malkā 30 kap.

Basnizas un skolas sinas.

Weens Kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Nahditajs: 7. fw. pehz Basaras-swehtku atswehtes. Sinas. Rahds waheds par jaunetamo gimnasiju. Schehsirdibas un mihlestibas darbi.

7. fw. pehz Basaras-swehtku atswehtes Ewangelijums. Mark. 8. 1.—9.

Ta weeta, kurā laudis bij isgahjuschi Jesum pafak, gribedami wina brihnuma simes redseht, bij tukfnesis; ziti bij no tahlenes nahkuschi. Kad tee tur trihs deenas bij kawejuschees, Jesus wahrdus klaufidamees, tad tee, sawu maifi istehrejusch, sahza zeest badu. Tapehz Jesus fazija us saweem mahzkeem: „mana sirds eeschehlojahs to lauschu deht, jo tee jau trihs deenas pee manim palikuschi, un teem naw ko ehst, un ja es tos ne-ehduschus us mahjahm atlaidischu, tad tee us zela badā nonihks.“ Winam ta sirds eeschehlojahs, jo no schehlastibas dsihst, winsch bij nahzis pafaulē, tos laudis glahbt no posta pee meefas un dwehseles; winsch ari sina, ka zita naw pafaulē, kas winus waretu glahbt, tapehz winsch saka: „ja es tos ne-ehduschus atlaidischu, tad tee badā nonihks“, jo zits wahrdus zilwekeem naw dots, eeksch ka tee waretu pestiti tapt. Bet kad meefigs bads ir gruhiti zeeschams, tad jo gruh-taks ir dwehseles jeb garigs truhkums un bads; jo meefigs bads ir ihfs un laizigs un beidsahs ar meefas nahwi, bet garigs bads ir muhschigs, jo dwehsele nekad newar mirt, un la meefai wajjag maises, tapat ari dwehselei wajjag sawas pahrtikshanas. Kas ir pa-ehdis, tas ir pee meera, maise meefai dod spehku un spirtumu; bet kas ir tukfchs, tas ir wahjshs, behdigs un noskumis. Dwehselei ir bads, kad tai naw ar ko eepreezinatees, us ko palautees un ar ko nemeeru un nahwes bailes war remdeht. Dwehselei ir bads, ja wina no Deewa atlahpusees, no Deewa atstahjusti. — ka tas pasudis dehs zeeta badu, kad winsch no sawa tehwa nama bij aigahjis. Tapehz schi pafaulē ir ihstens tukfnesis, kur dwehsele badu zeesch; winai zaur grehkeem ja-eet postā un muhschigā pasufchanā. Gan tee pafaulē behrni, issalkusch buhdami pehz ta dsihwa Deewa, bet to nesaprasdami,

telahs un skreenahs, meklejahs un dsenahs pehz schis pafaulē leetahm un winas kahribahm un tomehr ar winahm newar apmeeratees, tapat ka tas pasudis dehs badu zeesdams gribeja sawu wehderu pildiht ar sehnalahm. Tapehz Jesum sirds eeschehlojahs par muhsu dwehfeku truhkumu teitan schis pafaulē tukfnesi, un ja winsch muhs ne-ehduschus atlaidih, tad mehs us zela badā nonihksim. Geksch wina ween ir ta dsihwiba eeksch wina paleekama; tapehz winsch ween spehj dsihwibu dot un maifi teem, kas ir issalkusch. Tapehz winsch ari wisus, kas ir issalkusch un kam flahpst pehz taisnibas, sawz pee fewim, winus pee-ehdinahst.

Bet tee mahzekki sawā mastizibā un aptumscho-tās sirdis to nesaprot un newar atrast nekahdu padomu; jebchu tee gan ar meefigahm azihm to bij redsejusch, ka winsch tos 5000 wihrus ar 5 meeschu maischm bij pee-ehdinajis, tad tee tomehr atbildeja: „kur kas schos ar maifi war pee-ehdinahst scheitan tukfnesi“; paschi nespehzigi un bes padoma buhdami, teem ari schkeet, ka ari ne zits kahds ko spehj un prot. Bet Jesus atron padomu un palihgu. Winsch pawehle teem laudihm pee semes apmeestees, jo winsch teem dos ehst. Tad winsch nem tahs 7 maises, kas teem mahzkeem bija un pateiz Deewam, jo winsch sin, ka tas Tehws winu paklausijis; zaur pateikshanu winsch tahs maises swehti, lai winas peeteel par baribu teem tschetri tukfstooscheem; tad tahs maises pahrlausis, winsch tahs dod saweem mahzkeem, teem mastizigeem mahzkeem, kas bij schaubijuschees, lai tee paschi isdalidami reds wina godibu un spehku, ka winsch spehj teem issalkuscheem maifi dot tukfnesi, kad maises newaid. Un tee mahzekki, lai gan bij mastizigi un nesapraschas, tomehr bij paklausigi un darija tā, ka tas Kungs teem bij pawehlejis, tā ka ari Sihmanis Behteris, mastizigs buhdams, fazija: „Kungs, mehs wisu nakti esam strahdajusch un neneeka ne-esam dabujusch“, bet, paklausigs buhdams, lika klahst: „us tawu wahrdus es to tihflu gribu ismest“. Un redsi, winu mastiziba paleek launā; jo wairaf tee isdala, jo wairaf ta bariba

wairojahs apassch winu rokahm un nesuhd, kamehr wisi ehdufchi un pa-ehdufchi, un tad wehl ar tahm atlikufschahm druskahm peelassija septinuis kurwjus. Un kad ta pasauke un winas gudree par wolti sawu galwu lausch, par wolti padomu melle-dami pret dwehselu truhkumu un badu, sazidami: „kur kas schos ar maifi war pee-ehdinacht scheitan tufsnesi“, tad Jesus jau padomu un palihgu ir atra-dis; winsch sina, kas winam ir jadara, jo winsch tamdeht ir nahzis pasaulè, sawu meesu nodot eefsch nahwes, lai wina paleel ta dsihwibas maife, kas dod pasaukei to dsihwibu. Tapehz winsch sawu flaidru meesu Deewam upurè par muhsu grehkeem un pateiz tam Tehwam, ka winsch winu paklausijis un wina upuri peenehmis; tad winsch leel sawu swehtu meesu laust pee krusa staba ar nahwes breef-mahm. Bet Deews, sawa Dehla upuri peenehmis, winu newar atstahd eefsch nahwes; bet winu ir us-modinajis un pildijis ar nemirftibas spehkeem un eezehlis tai issalkufschai pasaukei par baribu, lai wisi, kas pee wina nahf tijiba winu garigi baudiht, dsihwo un pee-ehdahs ar meeru un preeku. Ta Jesus patè ir palizis ta dsihwibas maife, kas dod pasaukei dsihwibu, un kas no schihs maifes ehd, tee dsihwos un to nahwi nebauidhs muhschigi. Bet saweem mastizigeem un wahjeem mahzefkeem winsch to spehku dewis, zaur wina Ewangelijuma pasludinaschanu un wina sakramentu isdalischanu to issalkufschu pasaukei pee-ehdinacht ar dsihwibas spehkeem, un ja wina kalpi, winu paklausidami, dara pehz wina pawehleschanas, tad tee redsehè, ka ta bariba, ko winsch eedewis winu wahjäs rokäs, ne-eet masumä, bet augtin aug un wairodamahs wairojahs, kamehr wisi ehdufchi un pa-ehdufchi, un wehl atleel druskas, kas no ta bagatä kunga galdeem, ko klahjis saweem behrneem, teem kristiteem, nokriht teem „fumscheem“, kas us tahm gaida, — teem nabaga paganeem; jo ta kristiga draudse, pee ta schehliga kunga galdeem pee-ehdufees, ari parahda schehlastibu teem, kas wehl ahra stahw, un ar misiones luhgschanahm un dahwanahm gahda, ka ari tee pagani top eewesti un ari bauda to dsihwibas maifi.

Kungs Jesu, kas tu est ta dsihwibas maife, kas dod pasaukei to dsihwibu, peepildi zaur sawu kalpu gahdaschanu un amatu, ka wisi, kas ir issalkufschu, nahf pee tewis un ehd sawu maifi un dsihwo muhschigi. Amen.

S i n a s.

Widsemes konsistorijas rudens juridika, ka „3tga f. St. u. L.“ sino, sahlschotees 6. Oktoberi un wilkschotees lihds 20. Oktoberim. Kandidatu efsami eefahlschotees 7. Oktoberi.

Majoru-Dubultu labdaribas beedriba sweht-deen, 14. Augustä, pulkstien 1ä pehz pusdeenas, swineja pamata alkmena liffchanu sawam jaunajam skolas namam. Pee swehtkeem peedalijahs gubernators, wihze-gubernators, polizmeisteris un ziti. Pehz nodseedatas tschetr'balsigas dseefmas beedribas preekschneeks Sommera kgs runaja runu, kas beidsahs ar weselibas issaufschanu Keisara Majestetei, pehz kam nodseedaja Kreewu tautas dseefmu. Tad eemuhreja skahrdä dosi lihds ar dokumenteem un daschadahm naudahm, un gubernators, wihze-gubernators un Majoru ihpafschneeka pilnwarneeks eestahdija pa eglitei un wihnä usdsehra weselibas skolas plaufschanai. Nauda skolas buhwei pa dakai eeguhta zaur beedribas isrihlojumeem, pa dakai zaur labprahdigahm dahwanahm. Majoru ihpafschneeks, barons Gircks, dahwinajis 500 rublu, un bes tam par katru skolas behrnu, kas apmekleschot scho skolu, if gadus malfaschot pa 1 rubli.

Tehrpatas mahzibas apgabala jaunais kurators, geheimrahts Kapustins, 15. Augustä nobrauzis Tehrpata un usnehmis sawa amata darischanas. — Tehrpatas augustskolä 17. Augustä usnemti 168 jauni studenti. Wisu studentu skaits schim brihscham esot 1453.

Kahds wahrds par jaunzelamo gimnastiju.

Muna laudis ir isgahjusti, ka Kursemes riterfchaste nospreedusti zelt kahdu gimnastiju, kahdu jau sen gadus Widsemes riterfchaste Birkenruhè un preeksch kahdeem gadeem ari Wilandè ir eetaifjusti. Kursemes riterfchaste, tagadejos laikus eewehrodama un schi laika wajadstibas atsihdama, gridot zelt pilnigu gimnastiju ar septinahm klafschm un pensiju. Tahdai gimnastijai wajagot buht kahdas pilsehtinas jeh kahda meesta tuwumä, lai wifas wajadstibas weegli waretu eegahdaht un dabuht. Galigi wehl gan ne-esot nospreests, kur to paschu zelt un taifiht, bet tomehr waloda laudis ispaudufees, ka daschi riterfchastes kungi sawas domas issazijufchi, ka Zukuma pilsehta buhtu ta wisderigakä weeta, kur deretu

gimnastju zelt un taifihht. Kad tas teefa, kà kaudis runà, tad pehz manahm domahm Tukums it ne buht naw ta derigafà weeta preeksch tam. Kad Kursemes landfahrti apluhko un tahs trihs gimnastijas Zelgawà, Leepajà un Kuldigà eewehro, tad redsam, ka Wentspils, Talsu un Tukuma aprinkeem tahdu skolu naw, un wiseem teem, kas augstakas mahzibas grib eeguht, tahumà ir jameklè; it ihpaschi no scheem trim mineteem aprinkeem grehtaki ir Talsu aprinkim. Augschsemè jau Grihwà gandrihs gimnastijai lihdsiga skola ir, un Wentspilneeki pehz gimnastijas ilgojahs un zenschahs, un to teescham ari panahs un taifihhs, — ta wisam aprinkim buhs par labu, kas dstitakas mahzibas gribehs eedabuht. Tukuma aprinkim zaur to labaki, ka ir tuwaku pee Zelgawas un ar dselszefu ar Mihgu un Zelgawu ir saweenots, un tadeht til labi Mihgas, kà Zelgawas gimnastju war lehti fajneegt. Turpreti Talsu aprinkim, kas Wentspils un Tukuma aprinku widu, ir ta leelakà grehtiba, un ari tadeht wisleelakà wajadfiba, ka tani tahdu skolu zeltu. Schis aprinkis ir ari jo beeschaki apdschwots, tam ir wairak muischu un wairak meestu, un tadeht schis aprinkis buhtu jo wairak eewehrojams. Bet kad nu scho skolu Talsu aprinki zeltu, tad jawaizà, kur tad ta wislabakà weeta buhtu, to paschu zelt un taifihht? Behz manahm domahm schi skola buhtu zelama Kandawà jeb Kandawas tuwumà, un to nefaku wis us Kandawas un Kandawas apgabala labumu ween luhkodams, bet tadeht ka Kandawa ir tas widuzis stary Tukumu, Sabili un Talseem; ir ari gandrihs til pat tahlu no Zelgawas un Wentspils, — un ari tahdai dakai no Kuldigas aprinka schi skola buhtu par labu. Ari ja-eewehro, ka Kandawa ir toti jaukà un weseliga weeta, un wiaas gais neeteel zaur nefahdeem purwjeem, waj zitahm kahdahm leetahm samaitahs. Uhdenis ir skaidrs un weseligs, kas pee tahdas skolas zelschanas ari ja-eewehro, jo skola bes laba un weseliga uhdena newar buht. Turpreti Tukumà, tai jau peeminetà weeta, gais ne buht naw til weseligs, kà Kandawà un Kandawas tuwumà, jo tur gais teel samaitahs zaur purwjeem, dihkeem un esareem, zaur ko daschadas flimibas zelahs. Daschi ahrsti man to ir apleezinajusch, ka tur wairak behru nahwei par upuri krihtot nekà Kandawà. Kandawa, tahda masa pilsehtina, ne buht skolneekem nedahwinahs tahdas leetas, kas tos prahtà ifkafitu un mahzibas kawetu, — bet tomehr fawi ihpaschi labumi ari tur buhs un netruhks. Basniza, apteekis un dakteris ir tanti, un kad Tu-

kuma-Wentspils dselszefu taifihhs, tad stanzija warbuht kahdas feschas werstes til buhs no Kandawas; — kà dsird, tad telegrafu jau drihs eetaifihhs. Kandawas namneeki ari tahdà nodomà bij sapulzejuschees, to leetu pahrrunahht un apspreeht, un wisi weenprahtigi nospreeda, ka tad, kad Kursemes ritereschaste scho skolu zeltu pee Kandawas, dot ahrpus pilsehtas, jaukà un koschà weeta, par weli buhwplazi, kur skolu war zelt ar wisahm peederigahm ehkahn, eetaifihht dahrsu un wisu zitu eerikti, kas pee tahdas skolas ir wajadfiga. Schi weeta ir pee paschas pilsehtas un tuwu pee jaukajs Ahbawas, kur wasarà ir jauka peldeschana, kas meesu spehzina un stiprina, un seemas laikà ar slidkurpehm laba islusteschanahs, kas ari meesai weseliga. Ir wehl eewehrojams, ka buhwes materials ir pee Kandawas pawisam tuwu, un us wisadu wihs lehtaks, kà par peemehru pee Tukuma un Talseem, zaur ko ari laba daka naudas pee schihs buhwes tiks aistaupita. Muhra ehku uszelt no kasseem, Kandawà ne buht dauds dahrgaki ne-ismakfà, kà no koka. Steegeki un kaski ir tuwu, zaur ko peeweschana ne-ismahl dahrga; ari akmenu, pleenu un grantes ir Kandawas tuwumà papilnam. Ari buhwloki ir lehtaki, kà pee Tukuma un Talseem. Zeru, ka apfahrtejee leelgruntneeki wajadfigos kosus pee schihs buhwes pahrdos lehtaki, kà wina wehrtiba, un ka ari apfahrtejee masgruntneeki, arendatori un faimneeki pee buhwes materiala peeweschanas buhs palihdsigi, jo ari wina war zereht, sawà laikà no schahs skolas tos swehtigus augtus plaut, ko Kursemes ritereschaste zere, kas to skolu weenprahtigi par sawu naudu gribot zelt un taifihht. **Kahds Kandawneeks.**

Schelsirdibas un mihlestibas darbi.

(Weigums.)

Protams, ka ihsteneekem netop leegts sawus flimneekus apmekleht. Preeksch teem, kas atwesejojahs, ir leela istaba, kur tee kopà wehl kahdu laiku paleek, lihds pilnigi atspirgusch. Ari weenà staltà diwtahschu namà ir plascha sahle preeksch deewakalposchanas eerikteta, kurà rihtos un walaros zaur pulstena swanischanu wisi, kas spehj, top sapulzeti pee deewakalposchanas. Ihpaschas istabas ir eeriktetas, kur flimneeki war bahdetees. Tà, wahrdu falot, par wisu ir us to labako gahdahs, un wisur, kur azis usmetam, eeraugam wisleelako spodribu. Deretu,

ka pagasti, kas jaunus skolas namus zef, schē nemtu preekščsismi, kà tee ir eeriktejami kurinaschanas un skaidra gaisa apgahdaschanas finā. Ar mas mal- kas schē leelas ruhmes teel silditās, nelabš gaisš zaur truhbu, kas seenā eemuhreta, top aishwadihtš, un skaidrš gaisš zaur otru truhbu atkal teel eelaihtš, bes kà zuka slimneekem ko waretu skahdeht. Wisai schai plaschāi eeriktei ir par preekščneeku un waditaju zeen. Jahnu draudšes mahžitajš, Katterfelda lungs. Daudseem winsch wehl buhš atminā no beidsamā Turku kara, kur zaur wina usaižinaschanu un puh- leschanos slimmizās Rischinewā un žitur no tahm dahwanahm, ko schē sawahkahm preekšč slimeem ka- ra wihreem, tapa zeltas. Jau no jaunibas winam arween prahtš us to nefahš, apbehdinatus un zeete- jus apgahdaht meefigi un garigi. Tā allasch dedšigš garā us mihlestibas darbeem, winsch it kà no Deewa suhtihhtš tani plaschā darba laukā muhsu widū. Wina apgahdaschanā stahw ne ween Jelgawas dia- konisu namš, bet winsch ari ar leelu swebhtibu puh- jahš kurlmehmo skolā, kà direktors, Jelgawas leelā zeetuma namā pee zeetumneekem un tad wehl pee sawas Jahnu draudšes. Spirgtš un pee weselibas buhdamš, winsch ar leelu nopeetnibu sawus darbus wada, un til arween us to ruhpejahš, ka waretu teem zeetejeem jo labaki palihdseht wišās waijadšibās. Zaur wina ne-apnikuschu strahdaschanu isnahl ari Wahzu walodā laikrakstš „Bote aus dem Mitauer Diakonissenhause“, tas ir „Wehstnesis is Jelgawas diakonisu nama“.

Pats ahrsemš tahš weetas apmeklejis, kur dia- konises top ismahžitās, un ar wišu skaidri eepasinees, winsch wareja skaidri apfwehrt, kà schi deriga eerikte ari schē pee mums ir kopjama. Wispirms par to tila gahdahtš, ka muhsu paschu semes meitas ahr- semē par diakonisehm tapa ismahžitās; mahžās pahr- nahkuschas un sawu dsimteni pasihdamas, winas jo teizami wareja strahdaht sawu darbu. Tagad jau Rehwalē, Rihgā un Kuldigā ari diakonisu nami zelti, un nu wišās weetas diakonises schēpat top ismahži- tas. — Ja kahdai meitai pateesi prahtš us to ne- fahš, schahdu schehlširdibas darbu usnemt, tad to ne- atraida wis, bet usnem mahžibā. Behž mahžibas winai sawā darbā ir wehl kahdi trihs gadi promes laikš; ja tant israhdižusees par ustizigu un derigu, tad til teel par diakonisi eeswehtita. Wisā sawā darba laikā wina dabon usturu un apgehrbu no

preekščneezibas, un ari kahdus pahri rubkus katru meh- nesi preekšč masakahm waijadšibahm. Winai ir ja- dara wiši darbi, kas ween pee diakonisu nama pee- kriht. Ja eespehja, tad winas ari eet pilsehtā pee nabaga strahdneekem jeb ziteem par slimu kopejahm. Žil daschu reis negadahš, ka wihrs pee darba, feewa guk mahžās slima, masi behrni un pati slimneeze bes apkopschanas; tad diakonises eet un kopj wišus, preekšč teem gahdadamas pahrtiku, apgehrbu un sah- les, ko no turigeem žilwekem isluhds; ari garigi winus apkopj, Deewu peeluhgdamas. Par saweem puhlineem tahm ir aisleegtš jeb kahdu schliakibu, jeb atlihdšinaschanu peenemt, jeb kad tahda no kahda turiga tomehr top sneegta, tad ta nahl wisai dia- konisu eestahdei par labu. Lai gan diakonises sawu darbu usnehmuschahš atsakahš no wiseem pasauligeem preekeem un til weenigi sawam amatam kalpo, pehž ta Kunga wahrda, tad tomehr tahm naw leegtš lau- libā dotees, jeb zaur swarigeem familijas eemesleem no schi amata istaht. Ja kahdas wišu muhschu paleel ustizigas sawā amatā, tad wezuma deenās tahš atron patwersmi un apkopschanu diakonisu namā. Daschš warbuht domahš, ka diakonisu namš, ar wišu bagatigi apgahdahtš, dsihwo pilnibā. Lai nu winam gan ari ir kahds masums pastahwigu eenahšchanu, tad tomehr ar schihm nezil tahtu ne- teel, bet arweenu palihdsiba jaluhdšahš no schehlšir- digeem žilwekem. Pee simtš dwehsetu, kas katru deenu apkopjamas, lam wišads usturs gahdajams. Seemu siltums dauds maksā. Zaur stipru palihdsi- bas peemekleschanu no wisadeem wahrguteem, ruhmes drihs par masu israhdijahš; tē waijadseja grunti pa- plaschinaht, leelas diwtahschu ehlas zelt, lai peete- koscha ruhme rastos, un tas wišš maksāja leelu naudū. Naw peetizis ar wisahm tahm bagatahm dahwa- nahm; wehl laba daļa parahdu bij jataisa. To kapitalu, ko zeen. Bez-Žuzes grehsene Jelgawas dia- konisu namam nowehleja un kura intreses ween bij atwehletas leetaht, waijadseja preekšč jaunbuhwe- jamā slimneeku nama aishnemt, un intreses til ilgi peezeest, lihds kapitalš atkal pilnigi pee-audšis, kà tas no zeen grehsenes noliktš. Tā ar leelu ismanibu un Deewa schehligu palihgu schi teizamā eerikte top dauds behdu zeetejeem par atspaidu un swebhtibu us preekšču westa; turpmak rasi buhs eespehjamš sikh- lakas finas un peedšihwojumus is schi swebhtibas pilnā darba pasneegt.

R. S.